

הנחיות מטלת ביצוע:

ניתן למצוא הנחיות מפורטות באתר "תמיד אזרחות" מטלת ביצוע מטלת ביצוע לתלמידים.

מבוא- הצגת הבעיה הנבדקת

איך בוחרים בעיה אזרחית?

- יש לבחור בעיה אזרחית שמעניינת אתכם ושהייתם רוצים לסייע בפתרונה.
- בעיה אזרחית היא בעיה שקשורה לאזרחים רבים בניגוד לבעיה אישית הקשורה לאנשים יחידים.
- הבעיה צריכה להתרחש בהווה ולהיות קשורה לגופים כלשהם (רשמיים, או לא רשמיים) האחראים לקיום הבעיה.

בהצגת הבעיה שבחרנו יש להתייחס לנקודות הבאות:

- קשר למושגים מתחום האזרחות (לדוגמא זכויות שנפגעות, מדיניות חברתית כלכלית, ערכים דמוקרטיים, ערכי המדינה כמדינה יהודית ודמוקרטית וכד')
- תיאור הבעיה, התמקדות בזמן ובמקום ספציפי (היכן הבעיה התרחשה? מתי?, יש לבחור בעיה המתרחשת כיום)
- גופים הקשורים לבעיה (רשמיים או לא רשמיים, לדוג' משרדי ממשלה שלא מטפלים בבעיה, עירייה, תקשורת), גורמים בעלי עניין הקשורים לבעיה
- נימוק- מדוע בחרתם דווקא בבעיה זו.

סקירת הספרות

- בסקירת הספרות עליכם להשתמש במספר מקורות מידע אמין כמספר בנות הקבוצה (לפחות), לדוג' קבוצה בת 5 בנות תשתמש בלפחות 5 מקורות מידע, על כל בת למצוא מקור אחד לפחות ולסכם אותו לבד
- יש לכתוב על הרקע לבעיה: חיפוש חומר רקע שיעזור ללמוד על הבעיה, כולל ניסיונות לפתרון שנעשו במקרים דומים או פתרונות אפשריים שהוצעו בעבר לבעיה הנבדקת.
- מומלץ מאוד לבדוק את מעמדה של הבעיה בחקיקה (חוקים שנחקקו בעניין), באכיפה (אכיפת החוקים ע"י הרשויות) או בפסיקה (בגצ"ים וכד')
- יש להסביר מושגים ורעיונות מרכזיים הקשורים לבעיה
- יש להשתמש במושגים מתחום לימודי האזרחות
- יש להתייחס לתפקידם ולמעורבותם של בעלי העניין (לדוג' גורמים האחראים לבעיה, גורמים שאמורים לטפל בה או לאכוף אותה ולא עושים כן, גורמים הנפגעים מהבעיה)
- יש לציין בהערות שוליים מהיכן המקורות נלקחו.
- בסיום הפרק, יש לנסח שוב את הבעיה, בצורה מחודדת, לאור מה שלמדתם מסקירת הספרות.
- סקירת הספרות צריכה להיות קצרה ותמציתית, ובסופה סיכום קצר וברור של הסקירה ובו התייחסות לרקע, למושגים המרכזיים ולגורמים בעלי עניין
- אורך סקירת הספרות- בין 2-4 עמודים

הקולות של תשפ"ג:

בשנה זו אין צורך לעבד את כל המאמרים לסיכום ממוצע אחד, ניתן לסכם כל מאמר בפני עצמו ולהציג את הסיכומים אחד אחרי השני (כמובן כל מאמר צריך להיות מקובל בהערכת שוליים בה כתוב בצורה ביבליוגרפית תקינה מהיכן המידע נלקח).

לאחר סיכום המאמרים יש להוסיף סקירה ממוצגת קצרה של כל המאמרים שסיכמתן.

רפלקציה אישית ראשונה:

לאחר סקירת הספרות על כל בת בנפרד להגיש רפלקציה (יומן אשי קצר – רבע-חצי עמוד)

ובה תתייחס לנקודות הבאות:

- כיצד היא רואה את עבודתה האישית בעבודה עד כה, מה חלקה בעבודה.
- כיצד היא רואה את עבודת הקבוצה בעבודה, כיצד בחרתן את הנושא, נקודות קושי וכד'.
- מה המאמר שאותו היא סיכמה, כיצד מצאה אותו וכד'

שלב ג' איסוף הנתונים מהשטח- הבדיקה המעשית

1. אזכור הבעיה הנבדקת ('הבעיה אותה אנו רוצים לחקור היא:.....')
2. מה הבנו עד כה מסקירת הספרות ומה הינו רוצים להבין הלאה מהבדיקה המעשית ('סקירת הספרות הראתה כי "...', ע"מ שנוכל להוכיח את העולה מסקירת הספרות בחרנו לערוך סקוראיון')
3. מהו כלי המחקר הנבחר
4. נימוקים לבחירת כלי המחקר
5. יתרונות וחסרונות של כלי המחקר הזה בנוגע לעבודה שלכם, למה כלי מחקר אחר יתאים פחות
6. במקרה של שאלון: יש לרשום מהו קהל היעד שלכם ולמה בחרתם אותו, כמה שאלונים הפצתם (לפחות 25) יש לרשום כ-15 שאלות, רובם בצורת היגדים, כולל היגדים המכוונים לפתרון (דוג' בקובץ נפרד ובאתר תמיד אזרחות).
7. במקרה של ראיון: יש לראיין 2 אנשים שקשורים לבעיה, כדאי מאוד שיציגו כיוונים שונים של הבעיה (לדוג' במקרה של בעית הגיינה במסעדות לראיין מלצרית ומנהל משמרת, או אחראי במשרד הבריאות שמבין בעניין). יש לרשום כ-5 שאלות פתוחות המזמנות תשובות ארוכות ומקיפות
8. במקרה של ראיון לצרף סיכום ראיון ובו ציטוטים נבחרים מתוך הראיון (את הראיון המלא (שאלות ותשובות) יש לצרף לנספחים
9. במקרה של שאלון
- א. יש להציג את הנתונים בעזרת גרפים המסבירים את התשובות- מלווים בהסברים מילוליים או כמותיים
- ב. לפני הצגת הנתונים בגרפים כדאי מאוד לרכז את התשובות בטבלה וגם אותה להוסיף לעבודה. (דוג' בדף המצורף)

שלב ד' דיון, סיכום והסקת מסקנות

1. התייחסות ביקורתית בדו"ח לנקודות המרכזיות שעלו בסקירת הספרות ובבדיקה המעשית
יש להתייחס לנק' הבאות :

- א. מהם הממצאים שעלו מסקירת הספרות
- ב. מה למדתם מהממצאים שנאספו בכלי המחקר, איזה מידע חדש התווסף,
- ג. האם קיבלתן תשובות לשאלות שרציתן לבדוק
- ד. האם המידע הנוסף מקרב אתכן למציאת פתרון
- ה. האם הפתרונות שעלו מספקים לדעתכם

2. **בסיום שלב זה יש להציג את הטענות בצורה משכנעת ולנמק אותן (הכל מבוסס ע"פ סקירת הספרות והבדיקה המעשית)**

(לדוג': ל"אור הנלמד מסקירת הספרות והבדיקה המעשית של הבעיה הטענות שלנו הם כדלהלן : מסקירת הספרות הבנו שלמרות הטענות החוזרות ונשנות של התושבים המשטרה אינה עושה די על מנת לאכוף את החוק וכלבים מסוכנים ממשיכים לשוטט ללא פיקוח דבר זה הוכח בסקירת הספרות ע"י דוח שהוצא ע"י משרד הבריאות וכן ע"י הבדיקה המעשית (שאלון) לפיו 50% מבעלי הכלבים המסוכנים מאפשרים לכלביהם להסתובב בחוץ ללא רצועה) . וכן ש 70% מבעלי הכלבים המסוכנים המסתובבים באופן חופשי לא נתקלו בפיקוח משטרה.)

- מומלץ לטעון כמה טענות כשכל אחת מבוססת גם על הסקירה וגם על הבדיקה המעשית

3. לאחר מכן יש לנסח פסקה המחברת בין שלבי בדיקת הבעיה לשלב הבא : הצעת הפתרון. ("כל אלו הביאו אותנו להבנה כי...)

שלב ה': הצעת פתרון

א. יש להציע כמה פתרונות ולבחור מתוכם את הפתרון המועדף עליכם (את הפתרונות שלא בחרתם אפשר רק לציין אך לא לפרט עליהם)

- בשלב הצעת הפתרון יש להעלות פתרונות כלליים (לדוג' העלאת מודעות, הצעה לשינוי חקיקה, הצעה להחמרת הענישה וכד') בשלב הבא- התוצר , עליכם להציג תוצר מתאים שייצג את הפתרון שבחרתן (לדוג' אם בחרתן בפתרון העלאת מודעות הציבור לבעיה, התוצר יכול להיות סטיקרים, שלטים, סרטון ביוטיוב וכד', אם בחרתן בשינוי חקיקה התוצר יכול להיות מכתב לחבר כנסת בעניין, עצומה ברשת וכד')

הפתרונות צריכים להיות קשורים לטענות ולממצאים שהועלו בשלב הקודם.

ב. יש לנמק מדוע בחרתם בפתרון זה, לרשום יתרונות וחסרונות לפתרון על פני פתרונות אחרים

ג. יש לבחור פתרון שאם יבוצע יגרום לפתרון הבעיה

ד. הצגת הפתרון צריכה לכלול שני מרכיבים :

1. מה צריך לעשות כדי לפתור את הבעיה
2. מי הגורם שיכול לעשות זאת (דעת קהל, משטרה, עירייה, משרד החינוך וכד')

שלב ו' התוצר :

דוגמאות: עצומה בפייסבוק, מכתב, פרסום(סטיקרים, שלטים וכד'), מצגת ביוטיוב, ארגון פעילות, קריקטורה וכד'

רפלקציה אישית לסיום התהליך: כל בת בנפרד

- א. **תיעוד עבודת הקבוצה מנקודת מבטך** (יעילות, תכנון מול ביצוע, עמידה בלוח, חלוקת תפקידים, דיונים וכד')
- ב. **תיעוד אישי:** האם מילאתי את תפקידי כפי שהוגדר, האם עמדתי בזמנים, מה למדתי מהעבודה וכד'

העבודה הכתובה:

מבנה מטלת הביצוע באזרחות

עמוד השער:

בדף השער יש לכלול את נושא העבודה, שם מגישים, שם בית הספר, שם המורה המנחה ותאריך ההגשה.

תוכן העניינים:

פירוט ראשי הפרקים לפי סדר הופעתם בעבודה ומספרי העמודים

1. מבוא

מטרת המבוא הוא להציג בפני הקורא את עיקרי העבודה, במבוא יש להציג את סיפור המסגרת (אם יש), ואת הבעיה המגזרת ממנו, במקרה שהעבודה היא ללא סיפור מסגרת, יש להוסיף למבוא את הצגת הבעיה בלבד.

2. סקירת ספרות: הבדיקה העיונית

רפלקציה לאחר סקירת הספרות (כל בת בקבוצה בנפרד)

3. איסוף הנתונים מהשטח- הבדיקה המעשית

4. דיון- סיכום והסקת מסקנות

5. הצעת פתרון

6. התוצר:

הצגת התוצר באמצעותו יועבר הפתרון וציון הגורם אליו התוצר מופנה. יש להעביר את התוצר בפועל לגורמים הרלוונטיים (לדוג'- מאמר לעיתון- יש לשלוח לעיתון, הצעת חוק- לשלוח לחברי כנסת, עצומה- להחתים קהל יעד מתאים וכד')

רפלקציה לסיום התהליך: (כל בת בנפרד), מה למדתי?, ממה נחיתי? מה הייתי עושה אחרת?, מהם הקשיים שעלו במהלך העבודה? מה עזר לי להבין את הבעיה? מה תרמתי לחברי הקבוצה שלי? מסקנות וכד'

ביבליוגרפיה: רשימה ביבליוגרפית ע"פ הכללים:

כללים לכתיבת ביבליוגרפיה נמצאים בדפים שקיבלתן

נספחים:

טופס ריק של השאלון, השאלות ששאלתם בראיון, ריכוז התשובות של הנבדקים לכל השאלות (בטבלה), הראיונות המלאים. ניתן להוסיף מאמרים, תמונות, תרשימים וכד'.

מחווון למטלת ביצוע-

מדדים		הנמקה והערות
תיאור והצגת הבעיה האזרחית על היבטיה השונים (15%)	תיאורים קצרים של התופעה הכללית ושל הבעיה האזרחית בצורה ממוקדת ובהירה (7)	- באיזו מידה התלמידות הציגו בעיה ממוקדת ופתירה? - האם הבעיה היא אכן בעיה אזרחית?
	ציון 2-3 מושגים רלוונטיים מתחום האזרחות (4)	- באיזו מידה משולבים בתיאור הבעיה מושגי יסוד באזרחות? - האם הם מוצגים בהקשר רלוונטי והגיוני.
	בעיה עכשווית, אותנטית ומזמנת פתרון מעשי (4)	- האם הבעיה אקטואלית? - האם הבחירה בבעיה רלוונטית לחברות הקבוצה? האם מדובר בבעיה שלקבוצה אכפת ממנה?
לסיכום שלב זה		
העבודה הכתובה הצגת הבעיה, סקירת הספרות, בדיקה מעשית, בניית כלי איסוף הנתונים, הצגת הממצאים, והצעות הפתרון (40%)	העבודה כוללת את כל מרכיבי הבסיס: (3)	
	2-3 מקורות אמינים, עדכניים ורלוונטיים המבהירים את הבעיה ומאפשרים למקד אותה על כל תלמידה להציג מקור אחד לפחות (4)	- באיזו מידה מקורות המידע מספקים ורלוונטיים לבעיה הנבדקת? - האם קיים מקור מידע אזרחי (חוק, צו, תקנה, פסי"ד, החלטת ממשלה וכ"ו)?
	הצגה תמציתית של המידע, מיזוג המידע למאמר אחד בצורה תקינה (6) קישור למושגים באזרחות (2)	- באיזו מידה סקירת הספרות הייתה מלאה וממוקדת בבעיה? - באיזה מידה התבצע מיזוג מידע באופן בהיר?
	ציון המקורות בהערות שוליים (2)	האם צוינו המקורות בהתאם לכללים בהארת שוליים בתחתית העמוד?
	ניסוח ממוקד של הבעיה לאור ממצאי הסקירה (1)	
	התייחסות לבעיה הנבדקת לפני הבחירה בכלי המחקר (1)	
	בחירה מנומקת של כלי המחקר (3)	
	האם השטח מתאים לסוגיה הנבדקת (2)	- האם האדם שנבחר לראיון מתאים לסוגיה הנבדקת? - האם השאלון כוון לאוכ' יעד מתאימה?
	השימוש בכלי הבדיקה ברור ומתייחס לבעיה האזרחית ולתובנות מסקירת הספרות (2) כלי הבדיקה סיפק נתונים נדרשים להבנת הבעיה ולהתוויית דרך לפתרון (3)	- האם נותחו לפחות 25 שאלונים - האם השאלות מתאימות ובונות קומה נוספת על תובנות סקירת הספרות?
	העבודה הכתובה – מבט על (2)	באיזו מידה העבודה מוגשת בצורה אסתטית, הגהה, בהירות ניסוח, אחידות בגופן ובכותרות וכד'?
	סידור ביבליוגרפיה בצורה תקינה (2)	
	הצגת הממצאים וניתוחם בדרך בהירה, חזותית או מילולית (5)	באיזו מידה כלי הבדיקה סיפק נתונים ברורים ובהירים יותר על הבעיה המוצגת?
	הצגת טיעון (המתבסס על ממצאי סקירת הספרות והבדיקה המעשית בצורה נכונה (2)	האם הטיעון כולל: טענה (הבעיה שנבדקה), + נימוקים מסקירת הספרות ומהבדיקה המעשית?
לסיכום שלב זה		

מעורבות אזרחית (אקטיבית) (23%)	ציון מספר פתרונות אזרחיים אפשריים (5)	האם מוצגים מספר פתרונות שונים? באיזו מידה הפתרונות קשורים ומתאימים לבעיה?		
	נימוק לפתרון האזרחי הנבחר, כולל יתרונות וחסרונות ביחס לפתרונות האחרים (5)	באיזו מידה ניתנו נימוקים ברורים לבחירת הפתרון המעשי?		
	בחירת תוצר מתאים ונימוקו (מי צריך ליישם את הפתרון ומהי הדרך הטובה ביותר להעברת המסר), הצגת גורם רלוונטי וברור אליו מופנה התוצר (5)	באיזו מידה נבחר תוצר ישים ומועיל? באיזו מידה הגורם הנבחר הינו רלוונטי?		
	הצגת התוצר והדרך בה הועבר (5)	האם התוצר הוצג? האם הוסברה דרך העברתו, באיזה מידה מתאים לשינוי הנדרש		
	ביצוע בחירות רלוונטיות לקבוצה לאורך כל שלבי העבודה (3)			
לסיכום שלב זה				
ציון ביניים				

מחווון אישי (22%)

מדדים:				
עמידה בזמנים(4)	האם הייתה עמידה בלוח הזמנים שהוגדר?			
תהליך העבודה: ביצוע חלוקת תפקידים מסודרת ומוגדרת בכל אחד משלבי העבודה, ביטוי של כל חברי הקבוצה במפגשים השונים עם המורה (8)	באיזו מידה חברות הקבוצה קיימו מפגשים: ביצעו שיחות וחשיבה משותפת? ישבו ועבדו יחד בחלק מזמן העבודה בכיתה? האם כל התלמידות לקחו חלק באיתור מקור מידע?			
רפלקציות לאחר סקירת הספרות ולסיום התהליך(10)	באיזו מידה הייתה התייחסות לעבודת הצוות, לתרומה האישית של התלמידה ולתובנות לגבי שיתוף הפעולה, באיזו מידה התבצע תהליך של התבוננות עצמית.			
ציון סופי				

